

Nr 324

Av herr Hammar m. fl., om medelsanvisning för anordnande av en konferens för folkhögskolornas rektorer.

I skrivelser till Kungl. Maj:t den 29 juni 1953 och den 7 februari 1954 har skolöverstyrelsen framhållit behovet av att kunna sammankalla samtliga folkhögskolors rektorer till överläggningar om organisatoriska och pedagogiska frågor och hemställt om statsbidrag till bestridande av resekostnads- och traktamentsersättning åt rektorerna. Kungl. Maj:t har ej bifallit dessa framställningar. Då skolöverstyrelsen emellertid ansett det erforderligt, att folkhögskolornas rektorer får möjlighet att samlas till överläggningar under samma betingelser som rektorerna vid allmänna läroverk och högre kommunala skolor, har överstyrelsen i sina äskanden för budgetåret 1955/56 återkommit med sin hemställan om bidrag för att anordna en konferens med folkhögskolornas rektorer. Kostnaderna för resor och traktamenten har beräknats till i genomsnitt 200 kronor per deltagare, vilket för 90 deltagande rektorer skulle utgöra 18 000 kronor. Till detta kommer 1 000 kronor för bestridande av organisationskostnader. Hela konferensen skulle sålunda kosta 19 000 kronor.

Den svenska folkhögskolan befinner sig i en period av kraftig utveckling. Elevantalet har fördubblats på de sista tjugo åren, och ett trettiotal nya folkhögskolor har kommit till under samma tid. Utvecklingen är i så måtto märklig, som de årskullar, från vilka folkhögskolornas elever huvudsakligen rekryteras, under samma tid minskat i storlek. Förklaringen till detta förhållande torde vara att söka dels i vårt alltmer differentierade samhälles ökade krav på specialister och servicefolk, dels i de begränsade möjligheter till högre utbildning och förberedande yrkesutbildning, som särskilt stått landsbygdens ungdom till buds. Folkhögskolan har här på ett smidigt sätt kunnat anpassa sig både till samhällets förändrade krav och den yrkessökande ungdomens önskemål och behov. Det finns all anledning att antaga, att anspråken på folkhögskolan i dessa avseenden kommer att bli ännu kraftigare under de närmaste åren, då behovet av utbildning och samhällsanpassning för de hastigt ökande årskullarna i åldrarna 15—25 år kommer att göra sig starkt påmint. Under samma tid måste emellertid folkhögskolan även inrätta sig för en framtid, då elever skall sökas bland den ungdom, som gått igenom nioårig enhetsskola. Detta kräver omsorgsfulla överväganden på varje skola av såväl organisatoriska som pedagogiska problem. Till detta kommer, att nyligen genomförda löneregleringar för folk-

högskolornas rektorer och lärare samt förändrade bestämmelser för studiebidrag och stipendier till eleverna medfört åtskilliga problem, som belastat det administrativa arbetet inom överstyrelsen och på rektorsexpeditionerna. I denna situation har stora svårigheter uppkommit för statens folkhögskolinspektör, som endast innehar deltidstjänst, att hinna med att besöka skolorna och därvid ge de anvisningar och råd, som är behövliga. En konferens för folkhögskolornas rektorer skulle i det uppkomna läget vara av mycket stor betydelse. Skolöverstyrelsen skulle därvid på en gång med samtliga folkhögskolor kunna överlägga om de organisatoriska, pedagogiska och administrativa problem, som nu är aktuella och av stor betydelse för folkhögskolans och den yrkessökande ungdomens framtid.

Med hänvisning till vad som ovan anförts hemställas,

att riksdagen för budgetåret 1955/56 som bidrag till skolöverstyrelsen för anordnande av en konferens för folkhögskolornas rektorer anvisar ett belopp av 19 000 kronor utöver vad i Kungl. statsverkspropositionen föreslås som understöd till folkhögskolor eller sammanlagt ett förslagsanslag av 8 639 000 kronor.

Stockholm den 26 januari 1955

Olof Hammar

Erik W. Norén

Sven Antby

Eric Nilsson

i Svalöv

Gunnar Engkvist

Stig F. Hansson

Ernst V. Staxäng

i Önnarp
